

Такриз

ба автореферати Раҷабова Марям Садриддиновна дар мазӯи «Ҷойгоҳи пораҳои манзум дар рисолаҳои мансури ирфонӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10. 01. 01- Адабиёти тоҷик.

Аз фишурдаи рисолаи унвонҷӯ маълум мешавад, ки рисола мутобиқи талаботи ҷорӣ марбут ба корҳои илмӣ навишта шудааст. Он ҳамаи ҷузъиёти рисолаи илмиро дар бар гирифтааст. Дар муқаддима муаллиф дар бораи зарурати таҳқиқи мавзӯ, дараҷаи омӯзиши он, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, сарчашмаҳои таҳқиқот, равиши таҳқиқ, нави таҳқиқ ва аҳамияти амалии диссертатсия ба таври зарурӣ маълумот додааст.

Дар қисми асосии кор сухан дар бораи муҳтавои асосии диссертатсия меравад. Дар боби аввали рисола—«Назми ирфонӣ дар адабиёти асрҳои 10-13», ки аз се фасл иборат аст, дар бораи вазъи иҷтимоии ин давра ва осори орифони он сомон, ки дар заминаҳои гуногун арзи вучуд кардаанд, маълумот дода шудааст. Муаллиф дар ин фаслҳо дар бораи заминаҳои пайдоиши пораҳои манзум дар таркиби осори мансур ибрози андеша карда, ақидаҳои худро дар заминаи осори сӯфиёнаи он давра тақвият додааст. Дар ин қисмат аз осори зиёди илмию адабӣ ёд мешавад, ки бевосита ба мавзӯи рисола иртибот доранд ва муаллиф дар раванди кор аз онҳо баҳравар шудааст. Ба андешаи ӯ, «Заминаи пайдоиши назм ва ё осори ирфонӣ дар осори адабӣ ё худ адабиёти ирфонӣ бо илми калом ва фалсафа омехта гардидани он низ маҳсуб мешавад» (саҳ.10).

Дар фасли дуюми боби якум «Таъсири назми сӯфиёна ба адабиёти форсии тоҷикӣ» ҷойгоҳи пораҳои манзум дар рисолаҳои ирфонии форсии тоҷикӣ ва таъсири онҳо дар густариши афкори андешаҳои тасаввуфӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтааст. Муаллиф дар ин қисмати рисола ба истифодаи пораҳои манзуми шоирони номдори он давра, ба монанди Бобо Тоҳири Урён, Абӯсаиди Абулхайр, Абдуллоҳи

Ансори ва дигарон дахл намуда, аҳаммияти амалии корбурди ин пораҳоро дар осори мансур ба таври илмӣ шарҳу тавзеҳ додааст.

Дар идома мақоми рубоӣ дар осори мансур, «Чойгоҳи пораҳои манзум дар осори мансури ирфонӣ - «Мирсод-ул-ибод», «Тамҳидот» ва «Кашф-ул-асрор» маълумот дода, пораҳои манзуми дар ин асарҳо бақоррафта дар фаслҳои ҷудогона ба таҳлил гирифтааст ва аҳаммияти амалии онҳоро нишон додааст.

Дар боби «Нақши рамзофарини пораҳои манзуми осори мансури форси тоҷикӣ дар асрҳои 10-13» таъкиде ба баҳрабардории шоирони мутасаввиф аз оёту ҳадис шудааст, ки онро дар ашъори худ ба хотири тақвияти андеша ба қор бурдаанд. Дар ин қисмат намунаҳои боризе аз ашъори ин бузургон оварда шудааст, ки далелест бар огоҳии муаллифи рисола аз мавзӯи мавриди баҳс.

Фасли дигар «Талмеҳ дар осори мансури ирфонии асрҳои 10-13» ном дорад. Дар ин фасл санъати талмеҳ дар пораҳои манзуми осори мавриди исчиқодаи муаллифи рисола таҳлилу баррасӣ карда шудааст ва дар заминаи вай ба хулосаҳои дақиқи илмӣ расидааст.

Хулоса, рисолаи илмии Раҷабова Марям Садриддиновна дар мазӯи «Чойгоҳи пораҳои манзум дар рисолаҳои мансури ирфонӣ» аз ҳар ҷиҳат ҷавобгӯи талаботи илмӣ буда, шоистаи дарёфти унвони номзади илмҳои филологӣ мебошад.

Боев Шавкат Элмуродович
муаллими калони кафедраи
назария ва таърихи адабиёти
Донишқадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи С.Улуғзода,
номзади илми филология

Суроғаи электронӣ:
mustafo0612@mail.ru
Tel.: (+992) 93 544 54 50

Имзои Боев Ш.Э.-ро тасдиқ мекунам:
Мудирӣ шӯъбаи кадрҳои
Донишқадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода

30.08.2019

Начмуддинов Ш.М.